

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0416U002107

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-05-2016

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Василюк Ольга Миколаївна

2. Vasyliuk Olga Mukolaivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.07

Назва наукової спеціальності: Мікробіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-04-2016

Спеціальність за освітою: 8.04010202

Місце роботи здобувача: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: 03680, м. Київ МСП, вул. Заболотного, 154

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.233.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: вул. академіка Заболотного, 154, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: 03680, м. Київ МСП, вул. Заболотного, 154

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.27.17

Тема дисертації:

1. Пробиотичні властивості штамів *Lactobacillus plantarum* ендемічних ферментованих продуктів України
2. The probiotic properties of *Lactobacillus plantarum* strains of endemic fermented products of Ukraine

Реферат:

1. Ізольовано та ідентифіковано 109 штамів МКБ з традиційних ферментованих продуктів України та віднесено до роду *Lactobacillus*, виду *L. plantarum*. Виявлено вплив джерела виділення на прояв деяких властивостей ізольованих лактобацил. Більшість *L. plantarum*, ізольованих з ферментованих овочів, на відміну від штамів з кисломолочних продуктів, росли в широкому діапазоні рН 2-10, при температурі 100С та при високій концентрації NaCl (8%) в середовищі культивування. Вперше виявлено залежність складу жирних кислот загальної кількості клітинних ліпідів *L. plantarum* від джерела виділення штамів: ізольовані з кисломолочних продуктів, містили вищий відсоток гексадеканової та транс-октадецененової кислоти, а штами з ферментованих овочів - вищий відсоток октадецененової кислоти. Вивчено декарбоксилазну активність штамів *L. plantarum* та їх відношення до широкого спектру антибіотиків, що використовуються в медичній практиці. Показано, що джерело їх виділення не впливає на прояв декарбоксилазної активності та

антибіотикочутливості виділених штамів. Вивчено антагоністичну активність лактобацил щодо референт-штамів умовно патогенних мікроорганізмів та фітопатогенних бактерій, показано, що 22% з 109 вивчених штамів *L. plantarum* проявили широкий спектр антагоністичної активності. Виявлено залежність прояву антагоністичної активності *L. plantarum* від вмісту в середовищі культивування глюкози та твіну-80: 36% штамів зберегли антагоністичну активність щодо *P. fluorescens*, 50% - до *P. syringae*, *P. carotovorum* та *S. aureus* в середовищі без глюкози, 26% - щодо *C. michiganensis* та 92% - до *P. aeruginosa* при відсутності в середовищі культивування твіна-80. Відповідно до міжнародних вимог Всесвітньої організації охорони здоров'я до потенційно пробіотичних культур, 4 штами *L. plantarum* по високій адгезивній активності, стійкості до умов ШКТ та безпечності при використанні запропоновані у якості перспективних для практичного використання в харчовій промисловості.

2. 109 strains of lactic acid bacteria were isolated and identified from traditional fermented products of Ukraine. All strains belonged to the genus *Lactobacillus*, species *L. plantarum*. The source of strains isolation influenced its certain properties. It was shown that the most of *L. plantarum*, isolated from fermented vegetables grew in a wide range of pH 2-10, at the temperature of 100C and high concentrations of NaCl (8%) in the medium in contrast to the strains isolated from dairy products. Differences in relative contents of some fatty acids between *Lactobacillus plantarum* strains depending on the source isolation were found. Isolates of dairy origin contained slightly greater levels of the C16:0 and tC18:1 fatty acids and strains obtained from fermented vegetables had greater levels of the cC18:1. The decarboxylase activity and relevance to a wide range of antibiotics of isolated strains of *L. plantarum* were studied. It has been shown that the source of its isolation did not effect on these activities. The antagonistic activity of the 109 lactobacilli strains, isolated from traditional fermented products of Ukraine, has been investigated. It was shown that the significant part of strains showed different levels of inhibition of opportunistic and phytopathogenic microorganisms. 22% of all strains demonstrated a wide spectrum of antagonistic activity. The dependence of *L. plantarum* antagonistic activity manifestation on glucose and tween-80 content in the culture medium has been revealed. The absence of glucose in the medium effected on the antagonistic activity of the *L. plantarum* strains - only 36% strains revealed antagonistic activity against *P. fluorescens*, 50% - against *P. syringae*, *P. carotovorum* and *S. aureus*. 26% of the *L. plantarum* strains had the antagonistic activity against *C. michiganensis* and 92% - against *P. aeruginosa* in the medium without tween-80. In harmony to the international requirements of World Health Organization to probiotic cultures, 4 strains of *L. plantarum* according to its high adhesive activity, resistance to gastrointestinal conditions and safety can be considered as promising for practical use in food industry.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Надія Костянтинівна
2. Kovalenko Nadezhda Konstantinovna

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іваниця Володимир Олексійович
2. Іваниця Володимир Олексійович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сергійчук Тетяна Михайлівна
2. Сергійчук Тетяна Михайлівна

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Підгорський Валентин Степанович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Підгорський Валентин Степанович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.